

Vlaams
Parlement

ingediend op **1167** (2016-2017) – Nr. 1
12 mei 2017 (2016-2017)

Voorstel van decreet

van Manuela Van Werde, Sabine de Bethune, Jean-Jacques De Gucht,
Karim Van Overmeire, An Christiaens en Jan Van Esbroeck

houdende wijziging
van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013,
wat het archeologisch onderzoek
bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 is vanaf 1 januari 2015 gefaseerd in werking getreden. Een van de doelstellingen van het vernieuwde decreet is de integratie van de bestaande regelgeving tot één decreet op het vlak van monumenten, landschappen en archeologie.

Hoofdstuk 5 van het Onroerenderfgoeddecreet, dat gewijd is aan archeologie, is in zijn geheel in werking getreden op 1 juni 2016. Het vormt de uitwerking van de principes van het Verdrag van Valletta, dat uitgaat van de fysieke bescherming van het archeologisch erfgoed door een behoud van het archeologisch erfgoed in situ. Als dat behoud in situ niet mogelijk is, moet er steeds zorg voor worden gedragen dat het aanwezige archeologische materiaal niet vernietigd of onherroepelijk verstoord wordt. Het verdrag pleit ook voor een goede afstemming tussen archeologie en ruimtelijke ordening. De kosten van het archeologische vooronderzoek en de archeologische opgraving worden gedragen door de aanvrager van de vergunning, tenzij iets anders overeengekomen is. Dat is de vertaling van het principe 'de veroorzaker betaalt', zoals het is opgenomen in het Verdrag van Valletta. In het Onroerenderfgoeddecreet zijn een aantal flankerende maatregelen opgenomen die de impact van de toepassing van het Verdrag van Valletta moeten verlichten:

- een premie voor buitensporige opgravingskosten;
- de mogelijkheid tot oprichting van archeologische solidariteitsfondsen.

In afdeling 4 van hoofdstuk 5 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt nader ingegaan op het archeologische vooronderzoek dat plaatsvindt naar aanleiding van geplande bouw- of verkavelingswerken. Vanuit de principes van het Verdrag van Valletta wordt ervoor geopteerd om het archeologische onderzoek zo vroeg mogelijk in het proces te laten plaatsvinden. Op die manier wordt de ontwikkelaar of bouwheer niet achteraf geconfronteerd met een onverwachte opgraving, wat in het verleden al te vaak heeft geleid tot de vertraging van het project en onvoorziene kosten. Een aanvrager van een vergunning moet volgens het decreet dan ook eerst een archeologisch vooronderzoek laten uitvoeren door een erkend archeoloog. Dat leidt tot een archeologienota, die bekrachtigd wordt door het agentschap of in voorkomend geval door de erkende onroerenderfgoedgemeente. Daarna pas kan de vergunning worden aangevraagd.

Zoals al meermaals aan bod kwam in het Vlaams Parlement blijkt uit de eerste cijfers en vanuit het werkveld dat de inwerkingtreding van het archeologiehoofdstuk, en de verplichte archeologienota in het bijzonder, in bepaalde gevallen tot vertraging heeft geleid. De klachten focussen op drie aspecten: de kosten, de administratieve lasten en de doorlooptijd.

De voorbije maanden werden eventuele knelpunten en verbeterpunten in de regelgeving op basis van praktijkervaring en voortschrijdend inzicht systematisch bijgehouden. Dat heeft op 16 december 2016 geleid tot enkele aanpassingen en technische reparaties aan het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De bevoegde minister keurde, na overleg met de Vlaamse Ondernemers in Archeologie (VONA), ook een nieuwe Code van Goede Praktijk voor archeologisch onderzoek en metaaldetectie goed om tegemoet te komen aan een aantal bezorgdheden. In de bijgestelde Code van Goede Praktijk werd de mogelijkheid gecreëerd voor een "archeologienota met beperkte samenstelling". Daardoor neemt de opmaak van een archeologienota minder tijd in beslag in situaties waarbij op basis van één doorslaggevend argument aangetoond kan worden dat geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig is, de bodemingrepen geen negatieve impact hebben op het archeologisch erfgoed of de opgraving niet tot nuttige kenniswinst leidt. Ook

de vaststellingsprocedure voor de kaart met gebieden waarin geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, is vereenvoudigd waardoor percelen die beantwoorden aan de criteria, sneller vrijgesteld zijn van het verkrijgen van een archeologienota. Die wijzigingen zijn van kracht sinds 1 januari 2017.

Een aantal knelpunten en onduidelijkheden vereisen evenwel ook een decretale aanpassing. In afwachting van de aangekondigde evaluatie van het Onroerenderfgoeddecreet worden met dit voorstel van decreet daarom enkele aanpassingen en verfijningen aangebracht aan het regelgevende kader. De basisprincipes van het Onroerenderfgoeddecreet blijven ongewijzigd. Zo wordt niet geraakt aan de oppervlaktecriteria om na te gaan in welke gevallen geen archeologisch voortraject vereist is. Het is op dit moment immers nog te vroeg om te bepalen of door het gebruik van oppervlaktecriteria het vooropgestelde doel, namelijk het behoud van het archeologisch patrimonium, voldoende gewaarborgd wordt. Ook het principe van de Code van Goede praktijk en de bekrachtiging van de archeologienota vóór de goedkeuring van de vergunningsaanvraag blijven met dit voorstel van decreet ongewijzigd. Zoals in het decreet is opgenomen, zullen die aspecten een onderdeel vormen van de evaluatie van de archeologieregelgeving.

Dit voorstel van decreet bevat volgende wijzigingen:

- 1° het wordt mogelijk om gelijktijdig met de archeologienota ter bekrachtiging ook al een vergunningsaanvraag in te dienen bij de vergunningverlenende overheid. Die praktijk moet – samen met de doorgevoerde aanpassingen aan de Code van Goede Praktijk voor archeologisch onderzoek en metaaldetectie (zie hierboven) – leiden tot een vereenvoudiging en versnelling van de procedures;
- 2° het wordt mogelijk en duidelijk dat een archeologienota ook opgesteld kan worden voor grotere gebieden nog vóór het individuele vergunningstraject. Die bekrachtigde archeologienota kan dan bij de vergunningsaanvraag gevoegd worden. Als voorwaarde geldt wel dat aangetoond kan worden dat de maatregelen uit de initieel bekrachtigde archeologienota werden uitgevoerd;
- 3° de bestaande vrijstellingen voor de opmaak van een archeologienota worden op een aantal punten aangepast en verduidelijkt. Het gaat daarbij vooral om vrijstellingen voor verbouwingen en vernieuwbouwprojecten, werken aan lijninfrastructuur en verkavelingswijzigingen zonder bijkomende ingrepen in de bodem;
- 4° archeologen in dienst van een gemeente of een erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst worden van rechtswege erkend als ze voldoen aan de erkenningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering heeft vastgesteld.

In het Omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014 worden de noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd om te komen tot een sluitende afstemming over het archeologische voortraject bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem.

2. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Artikel 2

Het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt onder meer dat archeologienota's door een erkend archeoloog moeten worden opgemaakt. Ter uitvoering van artikel 3.5.1 van het decreet heeft de Vlaamse Regering in het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 nadere erkenningsvoorwaarden bepaald. Natuurlijke personen en rechtsper-

sonen moeten daarvoor een erkenningsprocedure doorlopen. Op basis van artikel 3.5.2 van het decreet is het agentschap van rechtswege aangewezen als erkend archeoloog. Vanuit het subsidiariteitsprincipe wordt in artikel 3.5.2, tweede lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 bepaald dat archeologen in dienst van een gemeente van rechtswege erkend zijn op voorwaarde dat het college van burgemeester en schepenen bevestigt dat ze voldoen aan de erkenningsvoorwaarden.

Erkende intergemeentelijke onroerendergoeddiensten (IOED) hebben ook vaak een archeoloog in dienst, die de aangesloten gemeenten kan begeleiden op het vlak van archeologie. Het lijkt dan ook wenselijk om die personen van rechtswege te erkennen, op voorwaarde dat ze aan dezelfde erkenningsvoorwaarden voldoen. Met dit voorstel van decreet worden de bepalingen over de erkenning van archeologen in dienst bij gemeenten overgenomen uit het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en aangevuld met archeologen in dienst bij een IOED.

Artikel 3

Dit artikel stelt een aantal aanpassingen voor aan artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Voor de duidelijkheid wordt ervoor geopteerd om het bestaande artikel integraal te vervangen.

Het gewijzigde eerste lid bepaalt in welke gevallen een archeologienota opgesteld moet worden met het oog op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Essentieel is dat de verplichting om een bekrachtigde archeologienota te verkrijgen vóór de vergunning, behouden blijft. Door de aanvullingen in artikel 5.4.3 (zie wijzigingsartikel 5 van dit voorstel van decreet) wordt het immers mogelijk om de vergunningsaanvraag al in te dienen op hetzelfde moment als de archeologienota die ter bekrachtiging aan het agentschap wordt bezorgd. Dat vereist ook een beperkte aanpassing van de formulering in het eerste lid van artikel 5.4.1.

De vrijstellingen, vermeld in het bestaande artikel 5.4.1, derde lid, worden in beperkte mate aangepast en aangevuld:

- werkzaamheden binnen het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden zijn op dit ogenblik vrijgesteld van een archeologienota op basis van artikel 5.4.1, derde lid, 2°. Om ook beperkte aanpassingen en uitbreidingen aan de lijninfrastructuur buiten het bestaande gabarit mogelijk te maken, wordt de bestaande tekst in punt 2° vervangen door een nieuwe bepaling (zie punt 2° en 3°) zodat een vrijstelling ook geldt als werkzaamheden buiten het gabarit worden uitgevoerd. Om geen ongewenste effecten en verstoring van het bodemarchief te creëren, wordt de oppervlakte van de ingreep in de bodem buiten het bestaande gabarit beperkt tot 100 m² binnen een vastgestelde archeologische zone en 1000 m² buiten een vastgestelde archeologische zone of een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;
- de koppeling van de archeologieverplichting aan een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen volgt uit de bepalingen van het Onroerendergoeddecreet en de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet (*Parl.St.* VI. Parl. 2012-13, nr. 1901/1). Werken en handelingen die van de vergunningsplicht zijn vrijgesteld of die meldingsplichtig zijn, vallen dus niet onder de archeologieverplichting. De decreetgever had bij de goedkeuring van het Onroerendergoeddecreet ook duidelijk de bedoeling om geen archeologienota te verplichten bij verbouwing, vernieuwbouw en herbouw van bestaande constructies aangezien hier geen ingrepen in de bodem optreden. In de praktijk blijkt daar evenwel discussie over te bestaan. Om die redenen wordt in punt 5° en 6° expliciet toegevoegd dat er geen archeologienota opgemaakt moet worden in het kader van een vergunningsaanvraag voor het louter verbouwen of herbouwen van een bestaande constructie, zonder bijkomende ingreep in de

bodem (punt 5°) of voor de regularisatie van vergunningsplichtige projecten waarbij alle ingrepen in de bodem al zijn uitgevoerd (punt 6°).

Het is altijd de bedoeling geweest dat een archeologienota ook los van de concrete vergunningsaanvraag kan worden opgemaakt. Het kan bijvoorbeeld gaan om een archeologienota in het kader van een verkaveling of een groter gebied, bijvoorbeeld een havengebied of een bedrijventerrein. In afdeling 4 van het huidige Onroerenderfgoeddecreet is echter een procedurele koppeling opgenomen tussen de verplichting voor de opmaak van een archeologienota en het vergunningentraject. Daarom wordt het laatste lid vervangen door een nieuwe bepaling, waarin gesteld wordt dat een eerder bekrachtigde archeologienota ingediend kan worden voor zover ze betrekking heeft op dezelfde percelen en voor zover er geen bijkomende ingreep in de bodem is. De aanvrager hoeft alleen maar de eerder bekrachtigde archeologienota toe te voegen en aan te tonen dat het daarin opgenomen programma van maatregelen werd uitgevoerd. Als dat programma van maatregelen een archeologische opgraving oplegt, dan moet de aanvrager aantonen dat hij een archeologierapport bij het agentschap heeft ingediend.

Artikel 4

Dit artikel stelt een aantal aanpassingen voor aan artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Voor de duidelijkheid wordt er ook hier voor geopteerd om het bestaande artikel integraal te vervangen.

Artikel 5.4.2 bepaalt in welke situaties een archeologienota opgemaakt moet worden in geval van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Naar analogie van de aanpassingen aan artikel 5.4.1 (zie bespreking van artikel 3) wordt de formulering in het eerste lid aangepast.

Zoals duidelijk gesteld is in de memorie van toelichting bij het ontwerp van Onroerenderfgoeddecreet, is de fase van de verkavelingsaanvraag de meest aangewezen fase om het archeologisch onderzoek uit te voeren. Hoewel de rechtstreekse ingreep in de bodem, die gepaard gaat met de realisatie van de verkaveling, eerder beperkt is – het gaat veelal alleen om de aanleg van weginfrastructuur en nutsleidingen – zal de grootste impact in een latere fase komen bij de realisatie van de gebouwen op de kavels. De vrijstellingen in het artikel houden daarom geen rekening met aspecten rond de oppervlakte van de ingreep in de bodem. Bij verkavelingsaanvragen geldt daarom dat een archeologienota moet worden toegevoegd als de totale oppervlakte van de percelen 300 m² of meer bedraagt als ze in een vastgestelde archeologische zone liggen, en 3000 m² of meer bedraagt als ze buiten een vastgestelde archeologische zone liggen. Dat basisprincipe en de bestaande vrijstellingen blijven behouden. Door middel van een nieuw derde lid in artikel 5.4.2 wordt verduidelijkt welke oppervlakte in rekening wordt gebracht om te bepalen of een vrijstelling voor opmaak van een archeologienota mogelijk is. Bij een verkavelingsaanvraag van een kadastraal perceel dat maar gedeeltelijk in het woongebied ligt en waarbij het achterliggende deel in agrarisch gebied blijft – en dus niet bebouwbaar is – zal volgens de huidige bepalingen in het decreet een archeologisch vooronderzoek vereist zijn op de totaliteit van de kadastrale percelen, hoewel het bodemarchief op het achterliggende deel niet verstoord wordt. Dat is uiteraard nooit de bedoeling van de decreetgever geweest. Als op het achterliggende deel werkzaamheden met ingreep in de bodem uitgevoerd worden met het oog op het bouwrijp maken van de kavels, zoals het wijzigen van het reliëf, de aanleg van nieuwe wegen of de aanleg van een bufferbekken, is een archeologisch voortraject en de opmaak van een archeologienota wel noodzakelijk. Die handelingen zijn opgenomen in de verkavelingsaanvraag en vormen een wezenlijk deel van de aanvraag. Daarom wordt in het nieuwe derde lid toegevoegd dat alleen rekening gehouden moet worden met de "oppervlakte van de terreinen waarop werkzaamheden uitgevoerd worden met het oog op het bouwrijp maken van de verkaveling

en met de oppervlakte van de kavels die verkocht en verhuurd zullen worden voor meer dan negen jaar, waarop een recht van erfpacht of opstal gevestigd zal worden of waarvoor een van die overdrachtvormen aangeboden zal worden, zulks met het oog op woningbouw of de oprichting van constructies.”.

Bepaalde aanpassingen maken – net als bij de wijzigingen van artikel 5.4.1 – duidelijk dat een eerder bekrachtigde archeologienota ingediend kan worden als de perimeter van de aanvraag overeenstemt en als er geen bijkomende ingrepen in de bodem plaatsvinden, bijvoorbeeld door aanvullende werkzaamheden met het oog op het bouwrijp maken van de kavels. Daarbij wordt ook de voorwaarde opgenomen dat eventuele uitgestelde vooronderzoeken met ingreep in de bodem of opgravingen die in het kader van de eerder bekrachtigde archeologienota werden opgelegd, uitgevoerd moeten zijn.

Ten slotte wordt een bepaling toegevoegd die duidelijk stelt dat geen archeologienota opgesteld moet worden voor het bijstellen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. De huidige regelgeving maakt immers geen onderscheid tussen een aanvraag tot verkavelen van gronden en een bijstelling (wijziging) van de verkaveling. Een bijstelling (wijziging) van de verkaveling omvat meestal een loutere aanpassing van de stedenbouwkundige voorschriften of het wijzigen van de kavelindelingen – vaak in volledig bebouwde context – zodat er geen risico bestaat op bijkomende verstoring van het bodemarchief. Dergelijke wijzigingen worden dus vrijgesteld van de opmaak van een archeologienota. Als de perimeter van de verkaveling gewijzigd zou worden (door uitbreiding met extra kadastrale percelen) is uiteraard wel een archeologienota vereist.

Artikel 5

In de gevallen waarvoor krachtens artikel 5.4.1 of 5.4.2 een archeologienota vereist is, moet een initiatiefnemer op dit ogenblik beschikken over een bekrachtigde archeologienota voor hij een vergunningsaanvraag bij de vergunningverlenende overheid kan indienen.

Door de aanvulling van artikel 5.4.3 wordt het mogelijk om aan de vergunningsaanvraag een archeologienota toe te voegen die voor bekrachtiging is ingediend bij het agentschap. Dat zorgt ervoor dat de vergunningsaanvrager niet de termijn van 21 dagen voor bekrachtiging hoeft af te wachten om de vergunningsaanvraag in te dienen. Vervolgens wordt in een derde lid duidelijk gesteld dat de vergunningsaanvrager de bekrachtigde archeologienota aan de vergunningverlenende overheid moet bezorgen voor de vervaltermijn voor beoordeling van de vergunningsaanvraag is verstreken. Als de archeologienota geweigerd wordt en er niet tijdig een aangepaste archeologienota wordt bekrachtigd, moet de vergunningverlenende overheid de aanvraag weigeren.

Artikel 6

Het eerste punt is een noodzakelijke technische correctie om ervoor te zorgen dat in het eerste lid van artikel 5.4.4 op correcte wijze verwezen wordt naar de gewijzigde en aangevulde bepalingen van artikel 5.4.2, wat betreft de vrijstellingen in het kader van een verkavelingsaanvraag.

De aanpassingen van artikel 5.4.1 en artikel 5.4.2 maken het mogelijk dat een archeologienota die nog niet bekrachtigd werd, maar wel al bij het agentschap werd ingediend, kan worden toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. De vergunningsaanvrager moet de bekrachtigde archeologienota vervolgens bezorgen voor de vergunningverlenende overheid de vergunningsaanvraag beoordeelt. In artikel 5.4.4 wordt dan ook een derde lid toegevoegd, waarin wordt gesteld dat de

vergunningverlener pas een beslissing over de vergunning kan nemen nadat de bekrachtigde archeologienota werd bezorgd.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Artikel 7 tot en met 9

In het decreet betreffende de omgevingsvergunning van 25 april 2014, dat de procedureregels bevat voor het behandelen van vergunningsaanvragen, wordt expliciet opgenomen dat er geen vergunning verleend kan worden voor aanvragen waarvoor ter uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet een archeologienota vereist is, als de bekrachtigde archeologienota niet tijdig aan de vergunningverlenende overheid werd bezorgd. Die bepaling vormt het sluitstuk van de regeling die is opgenomen in de gewijzigde artikelen van het Onroerenderfgoeddecreet.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat de gewijzigde bepalingen in werking treden op 1 juni 2017, wat samenvalt met de volledige inwerkingtreding van het decreet betreffende de omgevingsvergunning in alle gemeenten.

Manuela VAN WERDE
Sabine DE BETHUNE
Jean-Jacques DE GUCHT
Karim VAN OVERMEIRE
An CHRISTIAENS
Jan VAN ESBROECK

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 2. Aan artikel 3.5.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een archeoloog in dienst van een gemeente of van een erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst is van rechtswege aangeduid als een erkend archeoloog op voorwaarde dat het college van burgemeester en schepenen van de gemeente of gemeenten in kwestie bevestigt dat de archeoloog archeologisch onderzoek verricht en voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, vastgesteld door de Vlaamse Regering krachtens artikel 3.5.1, tweede lid. Die bevestiging wordt aan het agentschap bezorgd. De aanduiding als erkend archeoloog geldt zolang de archeoloog in dienst blijft van de gemeente of van de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst in kwestie.”

Art. 3. Artikel 5.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.4.1. Voorafgaand aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen moet een archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 en artikel 5.4.12 opgesteld en bekrachtigd worden in volgende situaties:

- 1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;
- 2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;
- 3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen volledig gelegen zijn buiten archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones.

Voor de toepassing van dit artikel op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt van die verplichting vrijgesteld:

- 1° indien de aanvraag volledig betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;
- 2° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden binnen een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones, waarbij de oppervlakte van de ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 100 m² beslaat;
- 3° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden buiten een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten een voorlopig of definitief beschermde archeologische site, waarbij de oppervlakte

- van de ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 1000 m² beslaat;
- 4° indien de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem minder dan 5000 m² beslaat, en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied en buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschermde archeologische sites;
- 5° indien de handelingen louter betrekking hebben op verbouwingswerken of vernieuwbouw, zonder bijkomende ingreep in de bodem;
- 6° indien de handelingen louter betrekking hebben op de regularisatie van vergunningsplichtige projecten, overeenkomstig artikel 81 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en alle ingrepen in de bodem al zijn uitgevoerd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen kan een al bekrachtigde archeologienota indienen als de aanvraag betrekking heeft op hetzelfde perceel of dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de werkzaamheden die in de bekrachtigde archeologienota zijn omschreven. Als er in de archeologienota een archeologische opgraving werd opgelegd, moet deze zijn uitgevoerd en moet daarover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd. In het geval dat er gebruik is gemaakt van onderafdeling 7 van deze afdeling, moet de bekrachtigde nota zijn uitgevoerd. Als er in de nota een archeologische opgraving wordt opgelegd, moet daarover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd.”

Art. 4. Artikel 5.4.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.4.2. Voorafgaand aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden moet een archeologienota als vermeld in artikel 5.4.8 en artikel 5.4.12 opgesteld en bekrachtigd worden in volgende situaties:

- 1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;
- 2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken kadastrale percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;
- 3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken kadastrale percelen helemaal buiten de archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones, liggen.

Voor de toepassing van het eerste lid, 2° en 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de werf van de te vergunnen verkaveling.

Voor de toepassing van het eerste lid, 2° en 3°, dient enkel rekening gehouden te worden met de terreinen waarop werken uitgevoerd worden met het oog op het bouwrijp maken van de verkaveling en met de oppervlakte van de kavels die verkocht en verhuurd zullen worden voor meer dan negen jaar, waarop een recht van erfpacht of opstal gevestigd zal worden of waarvoor een van die overdrachtvormen aangeboden zal worden, zulks met het oog op woningbouw of de oprichting van constructies.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden wordt van die verplichting vrijgesteld indien de aanvraag betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Bij de aanvraag voor het bijstellen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden overeenkomstig artikel 85 en 86 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning moet geen bekrachtigde archeologienota worden toegevoegd, voor zover dit niet gepaard gaat met bijkomende ingrepen in de bodem.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden kan een reeds bekrachtigde archeologienota indienen, als de aanvraag betrekking heeft op dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de werken omschreven in de bekrachtigde archeologienota. Als er in de archeologienota een archeologische opgraving werd opgelegd, moet deze zijn uitgevoerd en moet hierover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd. In het geval dat er gebruik is gemaakt van onderafdeling 7 van deze afdeling moet de bekrachtigde nota zijn uitgevoerd. Als er in de nota een archeologische opgraving wordt opgelegd, moet daarover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd.”.

Art. 5. Artikel 5.4.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.4.3. De aanvrager van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met ingreep in de bodem of van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden stelt een erkend archeoloog aan om de in artikelen 5.4.1 en 5.4.2 vermelde bekrachtigde archeologienota te verkrijgen.

De bekrachtigde archeologienota of de archeologienota die is ingediend ter bekrachtiging wordt toegevoegd bij de aanvraag van omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden.

Als bij de aanvraag een archeologienota is toegevoegd die ter bekrachtiging is ingediend, bezorgt de aanvrager de bekrachtigde archeologienota aan de vergunningverlenende overheid voor het verstrijken van de vervaltermijnen, vermeld in artikel 32, §1, §2 en §3, artikel 46, §1, en artikel 66, §1, §2, §2/1 en §3, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.”.

Art. 6. Aan artikel 5.4.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “artikel 5.4.2, derde lid,” vervangen door de zinsnede “artikel 5.4.2, vierde en vijfde lid,”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De verlener in eerste of laatste administratieve aanleg van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden kan over een vergunningsaanvraag als vermeld in artikel 5.4.1 en 5.4.2, waarbij een archeologienota toegevoegd is die ter bekrachtiging ingediend is, maar een beslissing nemen binnen de vervaltermijnen, vermeld in artikel 32, §1, §2 en §3, artikel 46, §1, en artikel 66, §1, §2, §2/1 en §3, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning als de bekrachtigde archeologienota bezorgd is door de vergunningsaanvrager voorafgaand aan het verlenen van de vergunning.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Art. 7. Aan artikel 32 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning van 25 april 2014 wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De bevoegde overheid kan over een vergunningsaanvraag als vermeld in artikel 5.4.1 en 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, waarbij een archeologienota die is ingediend ter bekrachtiging werd toegevoegd bij de aanvraag, maar een beslissing nemen als de bekrachtigde archeologienota is bezorgd. Als er geen bekrachtigde archeologienota is bezorgd voor het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, dan moet de omgevingsvergunning worden geweigerd.”.

Art. 8. Aan artikel 46 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De bevoegde overheid kan over een vergunningsaanvraag als vermeld in artikel 5.4.1 en 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, waarbij een archeologienota die is ingediend ter bekrachtiging werd toegevoegd bij de aanvraag, maar een beslissing nemen als de bekrachtigde archeologienota is bezorgd. Als er geen bekrachtigde archeologienota is bezorgd voor het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 1, dan moet de omgevingsvergunning worden geweigerd.”.

Art. 9. Aan artikel 66 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De bevoegde overheid kan over een vergunningsaanvraag als vermeld in artikel 5.4.1 en 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, waarbij een archeologienota die is ingediend ter bekrachtiging werd toegevoegd bij de aanvraag, maar een beslissing nemen als de bekrachtigde archeologienota is bezorgd. Als er geen bekrachtigde archeologienota is bezorgd voor het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, dan moet de omgevingsvergunning worden geweigerd.”.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 juni 2017.

Manuela VAN WERDE
Sabine DE BETHUNE
Jean-Jacques DE GUCHT
Karim VAN OVERMEIRE
An CHRISTIAENS
Jan VAN ESBROECK